

Datum: 2021-05-20

Dnr: 2021-000042-106

Direktionen 2021-06-09

Yttrande över remiss informationsöverföring inom vård och omsorg SOU 2021:4

Förslag till beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att anta yttrandet som svar på remissen.

Maria Johansson
Förbundsdirektör

Sammanfattning

Kommunalförbundet har beretts tillfälle av Socialdepartementet att yttra sig över betänkande SOU 2021:4 Elektronisk informationsöverföring inom vård och omsorg. Remissen inkom till kommunalförbundet den 1 februari 2021.

Den av utredningen föreslagna lagen innebär utökade möjligheter att elektroniskt dela dokumentation mellan vårdgivare och omsorgsgivare samt utökade möjligheter för kvalitetsuppföljning. Det medför ökade möjligheterna till att arbeta i team kring patienter och ökar förutsättningarna till samverkan kring enskilda patienter och omsorgsmottagare.

Sammantaget välkomnar kommunalförbundet utredningen och är positiv till utredningens förslag avseende såväl sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation som de föreslagna möjligheterna att genomföra kvalitetsuppföljning. Kommunalförbundet ställer sig vidare positiv till att förslagen införlivas i en lag och att bestämmelserna i patientdatalagen om sammanhållen journalföring och kvalitetsregister också överförs till den nya lagen.

Beskrivning av ärendet

Kommunalförbundet har beretts tillfälle att yttra sig över betänkande SOU 2021:4 Elektronisk informationsöverföring inom vård och omsorg.

Den nya föreslagna lagen kommer att innebära ökade möjligheter att elektroniskt dela information mellan vårdgivare och omsorgsgivare. Det kommer att vara frivilligt att använda de utökade möjligheterna till att dela dokumentation elektroniskt som lagen medger, vilket förutsätter god samverkan mellan olika parter som verkar för att detta genomförs då det är viktigt ur ett patient-och brukarsäkerhetsperspektiv att så många som möjligt nyttjar de möjligheter som föreslås i utredningen. En förutsättning för att någon inom vården eller omsorgen

ska få ta del av dokumentation hos någon annan vård- eller omsorgsgivare är dock enligt huvudregeln, att patienten eller omsorgsmottagaren samtycker till det.

I den nya lagen föreslås också utökade möjligheter till kvalitetsuppföljning. Utredningens förslag är dock att personuppgifter inte ska få behandlas för kvalitetsuppföljning om en patient eller omsorgsmottagare motsätter sig det.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Effekter för sammanhållen vård och omsorg

Både ökade möjligheter att elektroniskt dela information mellan vård- och omsorgsgivare samt utökade möjligheter till kvalitetsuppföljningar bedöms ha goda effekter för en sammanhållen vård och omsorg. Utredningens förslag medför ökade möjligheter till att arbeta i team kring patienter och ökar förutsättningarna till att samverka kring enskilda patienter och omsorgsmottagare, vilket stöder kommunförbundets uppdrag om en sammanhållen vård och omsorg.

Barnperspektiv

Ärendet bedöms inte ha någon särskild påverkan ur barnperspektivet.

Förvaltningens synpunkter

Utredningen tar upp frågeställningar som under en längre tid varit ett problem för verksamheter inom vård- och omsorg och kommunalförbundet välkomnar utredningens förslag.

Kommunalförbundet ser positivt på utredningens förslag avseende såväl sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation som de föreslagna möjligheterna att genomföra kvalitetsuppföljning. Vidare är kommunalförbundet positivt till att förslagen införlivas i en lag och att bestämmelserna i patientdatalagen om sammanhållen journalföring och kvalitetsregister också överförs till den nya lagen.

Särskilda synpunkter från kommunalförbundet:

- Förordar förslaget att samtliga verksamheter inom samma kommun tillåts överföra information mellan sig.
- Förslaget kring beslut om kvalitativ uppföljning bör vidgas och möjliggöra vidaredelegering från fullmäktige.
- Behandling av anonymiserade personuppgifter bör tillåtas för kvalitetsuppföljning utan den enskildes samtycke.

Enligt förslaget är det endast fullmäktige i region eller kommun som kan besluta om kvalitetsuppföljning. Kommunalförbundet anser att det beslutet bör kunna delegeras till nämnd eller motsvarande.

Med tanke på integritetsfrågan är det också viktigt anser förvaltningen med de integritetsstärkande bestämmelserna om behörighet att få ta del av personuppgifter, loggning och kontroll av loggar som föreslås i utredningen och att det finns en väl fungerande kontroll som följer upp att dessa bestämmelser efterlevs.

Bilagor

1. Förslag till yttrande remiss Elektronisk informationsöverföring vård och omsorg SOU 2021:4.
2. Betänkande Elektronisk informationsöverföring vård och omsorg SOU 2021:4.

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@sll.se)
Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)
Socialdepartementet(s.remissvar@regeringskansliet.se,
henrik.moberg@regeringskansliet.se)

Förslag till yttrande över betänkande Elektronisk informationsöverföring inom vård och omsorg SOU 2021:4

Sammanfattning

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, har två medlemsorganisationer, Norrtälje Kommun och Region Stockholm. Kommunalförbundet har beretts tillfälle att yttra sig över betänkande SOU 2021:4 Elektronisk informationsöverföring inom vård och omsorg.

Sammantaget är kommunalförbundet positiv till utredningens förslag avseende såväl sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation som de föreslagna möjligheterna att genomföra kvalitetsuppföljning. Vidare ställer sig kommunalförbundet sig positivt till att förslagen införlivas i en lag och att bestämmelserna i patientdatalagen om sammanhållen journalföring och kvalitetsregister också överförs till den nya lagen.

Den av utredningen föreslagna lagen innebär utökade möjligheter att elektroniskt dela dokumentation mellan vårdgivare och omsorgsgivare samt utökade möjligheter för kvalitetsuppföljning. Kommunalförbundet ser positivt på förslagen i utredningen som ger möjligheter till verksamheter som avser äldre och personer med funktionsnedsättning samt hälso- och sjukvården förutsättningar, att få tillgång till varandras vård- och omsorgsdokumentation. Detta ökar möjligheterna till att arbeta i team kring patienter och ökar förutsättningarna till samverkan kring patienter och omsorgsmottagare. Det finns ett stort behov av systematisk uppföljning och utveckling för att stärka och utveckla verksamheterna inom vård och omsorg. För att kunna genomföra detta välkomnas förslagen om kvalitetsuppföljning som redovisas i utredningen.

Kommunalförbundet förordar förslaget att samtliga verksamheter inom samma kommun tillåts överföra information mellan sig. Förslaget kring beslut om kvalitativuppföljning bör vidgas och möjliggöra vidaredelegering från fullmäktige. Behandling av anonymiserade personuppgifter bör tillåtas för kvalitetsuppföljning utan den enskildes samtycke.

Bakgrund

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje har i uppgift av medlemsorganisationerna att utifrån behov i Norrtälje kommun bedriva, beställa och ansvara för hälso- och sjukvård för samtliga invånare och samt omsorg om äldre samt personer med funktionsnedsättning. Kommunalförbundet har beretts

tillfälle att yttra sig över betänkandet SOU 2021:4 Elektronisk informationsöverföring inom vård och omsorg.

Betänkandet i korthet

Det kommer vara frivilligt att använda de utökade möjligheter att dela dokumentation elektroniskt som lagen medger och det innebär att det måste till en god samverkan mellan de olika parter som verkar för att detta genomförs då är viktigt ur ett patient- och brukarsäkerhetsperspektiv, att så många som möjligt nyttjar de möjligheter som föreslås i utredningen. Dock måste de integritetsstärkande bestämmelserna som anges i lagen följas. Kommunalförbundet vill därför poängtera vikten av integritet för den enskilde.

Förslaget om sammanhållna vård- och omsorgsdokumentation innebär att vård och omsorgsgivare får göra dokumentation om patienter och omsorgsmottagare elektroniskt tillgänglig mellan sig, om personen inte motsätter sig det. Det är viktigt att komma ihåg att den enskilde själv har möjlighet att motsätta sig denna delning av information.

Utredningen lämnar vidare **två alternativa förslag** till en ny sekretessbrytande bestämmelse för socialtjänsten. Enligt det ena förslaget får en verksamhet hos en myndighet (nämnd) inom socialtjänsten som avser insatser för äldre eller personer med funktionsnedsättningar lämna uppgifter till andra sådana verksamheter inom samma kommun. Detta förslag förutsätter att de integritetsstärkande bestämmelserna i förslaget om en ny lag genomförs.

Enligt det andra förslaget får alla myndigheter med verksamhet inom socialtjänsten inom samma kommun lämna uppgifter till varandra, om den enskilde inte motsätter sig utlämnandet. Detta förslag förutsätter att ytterligare generella integritetsstärkande bestämmelser införs i lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten, som i huvudsak motsvarar de som finns i patientdatalagen.

Utredningen föreslår slutligen en sekretessbrytande bestämmelse som innebär att en myndighet med hälso- och sjukvårdsverksamhet får lämna uppgifter till en enskild med sådan verksamhet som myndigheten anlitat, om uppgifterna behövs i den individriktade hälso- och sjukvården.

Generella synpunkter

Utredningen tar upp frågeställningar som under en längre tid varit ett problem för verksamhet inom vård- och omsorg. Kommunalförbundet välkomnar därför utredningens förslag och ser positivt på att verksamheter inom socialtjänsten som avser äldre eller personer med funktionsnedsättningar och hälso- och sjukvården, ges möjligheten att få tillgång till varandras vård- och omsorgsdokumentation.

Särskilda synpunkter

Kommunalförbundet är beställare av vård och omsorg och ingår avtal med privata utförare. Sett ur det perspektivet förordar vi det andra förslaget till sekretessbrytande bestämmelser då privata utförare av verksamheter är involverade i vård och omsorgen.

Kommunalförbundet ser positivt till skrivningarna om kvalitetsuppföljning men bedömer att de är något snävt avgränsade och bör vidgas.

Enligt förslaget är det endast fullmäktige i region eller kommun som kan besluta om kvalitetsuppföljning. Vi anser att det beslutet bör kunna delegeras till exempelvis nämnd eller motsvarande.

Sveriges kommuner och regioner (SKR), Inera AB:s och E-hälsomyndighetens representanter i utredningen uttrycker tveksamhet inför utredningens förslag att personuppgifter inte ska få behandlas för kvalitetsuppföljning om en patient eller omsorgsmottagare motsätter sig det. Kommunalförbundet delar den tveksamheten då förslaget kan försvåra möjligheterna till en god kvalitetsuppföljning.

Slutligen anser kommunalförbundet att det också är viktigt ur integritetssynpunkt att vård- och omsorgsgivare i samband med införande av ny lagstiftning, ser över styrningen av roller (och rutinerna för dem) i de olika verksamhetssystemen. Detta då personal ibland utför saker på delegation och antecknar enligt hälso- och sjukvårdslagen och i andra fall gör samma personer anteckningar enligt socialtjänstlagen.

Med tanke på integritetsfrågan är det också viktigt med de integritetsstärkande bestämmelserna om behörighet att få ta del av personuppgifter, loggning och kontroll av loggar som föreslås i utredningen och att det finns en väl fungerande kontroll som följer upp att dessa bestämmelser efterlevs.

Olle Reichenberg
Ordförande